

Menekülésregény

KÖNYVKRITIKA - KÖVETÉSI TÁVOLSÁG - LXIII. évfolyam, 45. szám, 2019. november 8.

Krasznahorkai László: Mindig Homérosznak. Magvető Könyvkiadó, Budapest, 2019, 96 oldal, 3999 Ft

A *Mindig Homérosznak* nem egy kortárs Odüsszeusz útját, sokkal inkább a modern (talán skizofrén) tudat odüsszeiáját jeleníti meg. Ezért nem a menekült személye, hanem a menekült létállapot az, ami érdekes. Ez pedig nem feltételez semmilyen konkrétan megragadható fenyegetést vagy létező veszélyt, mivel egzisztenciális tény. Ezáltal az egész szövegre tekinthetünk az emberi (és nem pusztán az emberi) létezés egyfajta parabolájaként. Itt a menekülőnek, a menekülésen kívül, nincsen másik élete. Menekülése emiatt - látszólag - végtelen. Ami azt is jelenti, hogy szemben a hazafelé tartó Odüsszeusszal, számára nem létezik olyan végpont, ahova megérkezhetne. A menekülőt senki se várja, és ő sem vár semmire, még arra sem, hogy ennek az űzött állapotnak egyszer vége legyen, hiszen a megállás számára a biztos halál. Mozgásának célja ezért a céltalanság, a sehová sem tartás, annak érdekében, hogy útvonala az üldözők számára minél kiszámíthatatlanabb legyen. A menekülés stratégiájának fő alapelvei: a helyes (vagyis az összevissza, kaotikus) sebesség és a tetszőleges irány megválasztása, a védett helyek kerülése, a tömegben való elvegyülés, a kommunikáció minimálisra korlátozása, valamint az alvástól, az evéstől és az ivástól való tartózkodás. Továbbá kerülni kell mindent, ami jó, mert az a legveszedelmesebb csapda. Bármilyen jó dolog az elkényelmesedéshez és a megálláshoz vezet, az előrelátott bukáshoz. Ha a menekülő csak egy pillanatra kiesik a szerepéből, ha csak egy másodperc töredékére megfeledkezik a stratégiájáról, máris utolérhetik.